

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 12 жовтня 2022 р.

№ 140/3

Щодо законопроекту про спеціальний правовий режим господарської та інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку «Чернігівщина» (реєстр. № 8010)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання розглянув законопроект про спеціальний правовий режим господарської та інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку «Чернігівщина» (реєстр. № 8010 від 08.09.2022), внесений народним депутатом України Гривком С.Д. та іншими народними депутатами України, і відмічає.

Метою законопроекту визначено запровадження функціонування території пріоритетного розвитку «Чернігівщина» (ТПР), що означатиме встановлення на території Чернігівської області спеціального правового режиму господарської діяльності для залучення інвестицій, активізації підприємницького сектору, сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та експортного потенціалу регіону, створення сучасної виробничої, транспортної та ринкової інфраструктури, покращення демографічної ситуації та подолання несприятливих соціально-економічних умов, що склалися в регіоні внаслідок збройної агресії РФ проти України та тимчасової окупації і завдання шкоди окремим населеним пунктам та місцевостям.

Головне науково-експертне управління у своєму висновку зазначило, що у цілому визнаючи актуальність проблеми подолання наслідків війни на територіях, у першу чергу, прикордонних, які зазнали руйнувань, водночас не може підтримати вирішення порушеного у проекті питання у пропонований спосіб.

Міністерства фінансів України у своєму експертному висновку зазначило, що законопроект потребує суттєвого доопрацювання.

Міністерство освіти і науки України надало пропозиції і зауваження до законопроекту.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України надало зауваження та пропозиції до законопроекту. Так, пунктом «д» частини першої статті 11 законопроекту передбачається спрощений порядок отримання дозволів на проведення на землях водного фонду на території пріоритетного розвитку «Чернігівщина» робіт з експлуатаційного днопоглиблення в рамках реалізації інвестиційного проекту. Відповідно до статті 86 Водного кодексу України експлуатаційне днопоглиблення це роботи, що проводяться з метою підтримання заданих навігаційних габаритів морських і внутрішніх водних шляхів, акваторій морських портів. Місця і порядок проведення експлуатаційного днопоглиблення визначаються відповідно до паспортів гідротехнічних споруд та/або плану шляхових робіт і не потребують отримання дозволу на проведення робіт на землях водного фонду.

Порядком видачі дозволів на проведення робіт на землях водного фонду, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2005 № 557, визначається механізм видачі дозволу лише на проведення днопоглиблювальних робіт, прокладення кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду.

Тобто, роботи, пов'язані з експлуатаційним днопоглибленням, а також роботи, пов'язані з розчисткою русел річок, каналів і дна водойм, відповідно до законодавства здійснюються без отримання дозволу на проведення робіт на землях водного фонду.

Ураховуючи зазначене, міністерство пропонує пункт «д» частини першої статті 11 законопроекту виключити. Також у абзаці шостому підпункту 1 пункту 2 розділу V «Прикінцеві положення» законопроекту пропонується виключити слова «а також порядок видачі дозволів на проведення на землях водного фонду робіт з експлуатаційного днопоглиблення».

Підпунктами «г» та «е» частини першої статті 7 законопроекту пропонується, зокрема, встановити пільги за оренду земельних ділянок комунальної власності та звільнити від орендної плати за оренду земельних ділянок, які перебувають у державній власності.

Слід зазначити, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, Законом України «Про оренду землі» та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі. Статтею 93 Земельного кодексу України та статтею 1 Закону України «Про оренду землі» передбачено, що оренда землі - це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для проведення підприємницької та інших видів діяльності.

Статтею 13 Закону України «Про оренду землі» передбачено, що договір оренди землі - це договір, за яким орендодавець зобов'язаний за плату передати орендареві земельну ділянку у володіння і користування на певний строк, а орендар зобов'язаний використовувати земельну ділянку відповідно до умов договору та вимог земельного законодавства. Підпунктом 14.1.136 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України визначено, що орендна плата для цілей

розділу XII цього Кодексу - обов'язковий платіж за користування земельною ділянкою державної або комунальної власності на умовах оренди. Крім того частиною другою статті 135 Земельного кодексу України встановлено, що земельні торги проводяться у формі електронного аукціону в режимі реального часу в мережі Інтернет, за результатами проведення якого укладається договір купівлі-продажу, оренди, суперфіцію, емфітевзису земельної ділянки з переможцем земельних торгів, який запропонував найвищу ціну за земельну ділянку, що продається, або найвищу ціну за придбання прав емфітевзису, суперфіцію, або найвищий розмір орендної плати, зафіксовані під час проведення земельних торгів.

Тобто, запропоновані норми законопроекту щодо пільг та/або звільнення від орендної плати суперечать вимогам чинного законодавства.

Державна служба геології та надр України зазначила, що законопроект потребує доопрацювання та запропонувала підпункт г) частини першої статті 11 законопроекту виключити; у абзаці шостому підпункту 1 пункту 2 розділу V «Прикінцеві положення» законопроекту слова «вдосконалити порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами» виключити.

Державна екологічна інспекція України пропонує у пунктах «г» та «д» статті 11 законопроекту конкретизувати, які саме порушення вимог законодавства України є підставою для зупинення дії дозволу на проведення робіт на землях водного фонду на території пріоритетного розвитку «Чернігівщина». Також, доцільно визначити яким чином і ким здійснюється фіксація порушень інвестором, в який термін направляється відповідне подання Чернігівською обласною державною адміністрацією/Чернігівською обласною військовою адміністрацією до відповідних органів виконавчої влади.

Статтю 9 законопроекту Державна екологічна інспекція України пропонує доповнити наступним змістом, з урахуванням вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»: «Протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом органами державного нагляду (контролю) не здійснюються планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю) суб'єктів господарювання місцезнаходження яких зареєстровано на території пріоритетного розвитку «Чернігівщина», за винятком здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. Позапланові заходи державного нагляду (контролю) можуть бути здійснені, тільки на підставі звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави, з додаванням документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення (за наявності), позаплановий захід у такому разі здійснюється територіальним органом державного нагляду (контролю) за наявності погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу».

За результатами обговорення Комітет **в и р і ш и в:**

1. Рекомендувати Комітету з питань економічного розвитку внести пропозицію до Верховної Ради України законопроект про спеціальний правовий режим господарської та інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку «Чернігівщина» (реєстр. № 8010 від 08.09.2022), внесений народним депутатом України Гривком С.Д. та іншими народними депутатами України, повернути на доопрацювання.

2. Рішення направити до Комітету з питань економічного розвитку.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

